

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I

Byamännens
sammankallan-
de.

Byamännens sammankallande genom tutande i hornet.

Höste-

Färs häradsrätts arkiv, inneliggande handlingar för xixxextinget.

1715, Lunds Landsarkiv. Utdrag ur en inlaga av Nils Andersson i
Eggelstad den 22 Nov. 1715.

6:o När Åldermannen Tuttar i Byys horn sombliga Tijder Cronans
angelägne Ährender i hast skola uthrättas och sombliga Tijder till
till Byens nyttia då dhe intet willia gå till sambning utan
Åldermannen måste stå och Tutta då en eller twå kan kompa
då dhe måste gå gård ifrån gård samma ährende att tillsäga och
lade och der med Nehr Byys straf som derpå war giordt, och jag
fattige åboe som höstjar till 5/2 dehls hemman, som jag intet
Begärer att alla skohle hålla frjd för min skull, utan för dhe
andras mina grannars skull som bø i BYen, sampt dhe andre omkring-
liggande Byar som wijdare kan Bewijsas med de andras Byars
Åboar, som insläptes på dhem både i säd och gräs.

Skriv endast på denna sida!

3712

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Men skohle så her efter som hijt intill skiedt äb, så måste jag
och andra, som frijd hålla willia, gå ifrån och lembna hemman
öde.

—*—
2

3712

Kvarn i samfälld bæk. i Skiepperöd, Långaröds s:m, Färs h.d.

Färs häradsrätts inneliggande handlingar, 10 juni 1745,

Samtelige Skiepperöds Byemän hadde utwärket stembning på
Boställsbönderna Pähr Jönsson och Pär Truef son bægge i
Skiepperöd, för det de ungefärlig för siu åhr sedan upsatt ock
byggt en qvarn eller så kallad Skwalta på en till Skiepperöd
sanfält tillhörige bæk uppå Fäladsmarken belägen och den
swarandenapallen under deras åboende samman N:o 6 uti
Skiepperöd wilja sig tillegna:.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Kvarn i sam-
fälld bæk.

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Björka och
Omma byord-
ningar.

Björka och Omma byordningar.

Färs häradsrätts arkiv, inneliggande handlingar, 1745.

Lunds Landsarkiv.-

Ajt Byeskrå eller ordning i ett Bye-Lag både tienar till en bättre Hushållnings skiötande och jämwäll annan god ordnings bibehållande, det är desto mera ofelbart som Hans Kungl. Maj:t igenom dess nådigste Resolution på Allmogens beswär af den 1 Sept. 1741 utj 13 §, med nådigste wällbehag uptagit att Rijksens allmoge i underdåninghet anhållit det slika ordningar eller Byeskråen för lag gjäl-lande vara måge.

Dett i ett slikt Lofligt upsåt enfalldeligen författade och af denna Loflige Tingrzätten redan under den 5 Februarij 1715, Björka och Åhma Bye-Män till ett gemensamt rättesnöre, stadfästade Bye-skrå, förmår wäll i dess 5 punkt, att fast ingen husman eller Gårdsman må hafwa något
Skriv endast på denna sida!

x 2

3712

Chreatur i dessa Byars gemensamma så kallade Stuta Wång,
hwarken efter Wallborgsdag eller om efterhösten, Widen 1 Cr
Sunt Wite - Byens ensak, skall dock Hans Christofferseon i
Biörka, som åhr 1740 och 1741, efter det han till sin måg
Mårten Jönsson sitt förut ^{der} /åbodde skattehemmans andell
Nembl. 1/3 utj hemmanet N:o 13 2/3, afstådt blifwit, lik-
mäktigt mantals Commissariens Herr Gottfried Dabis och
Häradsskrifwaren Her Petter Fricks betygande Lit:r (?) Man-
Mantals Längderna för inhyses införd, och således från be-
sittningen af samma 1/3 dels hemman wärkeligen skilgd, ofwan
rda stadfästade Byeskrå och oaktatdt, hafwa om efterhösten
åhr 1744 insläpt sina Creatur i Åhma Maer och så kallale
Snafwen (?), samt dermeælst föranlatit oss undertecknade
uppå utsökt Laga stämning wid sidst förflytta Höste Ting
den 11 Octobris 1744 mot honom ett sådant påstående giöra

* balar

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

som Lofl. Tings Rättens då hållne dombok under № 43 utwisa^ra,
men emedan denna mannen, i stället för att willja heta inhyses
enligt härads Skrifwarens i orten Herr Petter Fricks wid
nästledna Höste Ting upptedde intygande, då föregifwit sig Lag-
ligen vara kommen utj besittningen af samma Hemman igen; För
den skull, i föllje af Lofl. Tings-Rättens föreliggande, in-
ställa wij oss, till att sådant åhöra och dermot widare an-
draga hwad till wärth käre mähl's bestyrkjande hörer.

Wår alltså, efter den ~~ångångna~~ stämningen rätta frågan
egenteligen står derpå: om Hans Christensson för Inhyses-man
eller riktig Hemmans åbo anses bör? Så till att ock under ett
besvara hans vice versa kärnumahl rörande det skadestånd som skall
lidit deraf, att wij såsom kunnoga om hans ånyo sig förväzewfa-
de besittningsrätt till ett hemman, hwarå, likmåtig ofwanrörd
bewis, han redan åhr 1740 och 1741 wärkligēn wärkligēn
sutit inhyses, hans i vår Stute-wång egenwilligt insläppte

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Creatur, i stöd af vårt Bye-Skrå, till wedermåle intagit;
finna wij icke betänkeligt att få Deta (?) armärka.

Att sedan han inför domboken den 11 Octobris 1744 icke kunnat förneka sig ju haft och hållit sina Creatur i det bete, hwarest i förmågo af vårt Eyeskrå, ingen Gård- eller Inhuses man sådant tillåteligt är, så är ju vårt kiärumåhl.

På Samtel. Åhma och Biörka Byemåns Wagnar

Ödmjukaste Tienate

H. Espingh Rönebomf) Ola Härmansson

Jöns Norman Anders Swensson Nils Andersson

3712

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Byordning för Frenninge by.

Färs häradsrätts inneliggande handlingar, sommar-
tinget 1749. Lunds Landsarkiv.

Undertecknade Frenninge Byamän befullmäktiga här-
med Rust hålls åboerna Nels Nelsen och Nels Guimason i Frenninge
att hoos Wällborne her Lagmannen och den högtärade Lofl. Tings-
rätten anhålla om ~~xxix~~ ansenligt wijte på följande.

1mo att ingen åbo mindre någon annan, må understå sig att hafwa n
något Creatur i Wångarna ifrån Wallborg messodagen till dess all-
~~deles~~ inhöstadt blifwer, med mindre ~~xxix~~ högsta nöden medelst
~~f~~oderbrist skulle det kräfwa, då likwähl den som tränger skall
der om anmähla sig hoos samt. Byamänner vid Sambling, innan
han något insläpper.

2do att intet bastande i ängarna må skie af någon åbo mindre
någon annan i byen från Wallborg messotijden till Mickelsmesso-

Byordning
666 Frenninge
BY

8

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

tijden, men från Mickelssessotijden till Wallborgsmessotijden
kunna Åboerna på sina egne, men icke på någon annors äng
skiära bast och förbjudas alt bastande af huus och inhuses
folk, med mindre de förena sig med någon åbo, att på dessägor
skiära. På allmänningarna får ingen lof att skiära bast utom
Byemännens samtycke.

3de att imgen eho det wara må, må pånågon annans grund för-
öfwa något hygge af hwad slag det wara må Surskog eller annan
wid wijte.

4de att alldehles intet barkskalande må skee hwarken af en
eller annan.

Frenninge d. 14 Febr. 1749

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Tvist mellan
Ostaby bymän
och två åboar

Tvist mellan Östraby bymän och två åboar.

1 o/ Östraaby Byemän hafwa instämbt Bostels Bonden ~~Anders~~
Anders Larsson, för det han skolat hafwa sagt, at skohla Bye-
männen weta på hwad sätt en drefta orne för några åhr sedan
kommit bordt, hwarföre och

2 o/ instämbt Bonden Trulls Nihlson i Sniberup, som dylikt
i Anders Larssons stufwa i wittnens närvare skulle hafwa ut-
lätit sig; men i avseende at hwarken Anders Larsson eller Truls
Nihlson någon specifiefielt eller kallat för Ornekiuf, hwilket
likwäl andra efter sago gjordt, för den skull lemnar Östraby
Byemän, så wähl Anders Larsson, som Trulls Nilsson för dessa
innestända Saker aldeles frijt och opatalte, dock med fölljande
willkor

(mål emellan Östraby Bymän och BostellsBonden Anders Larsson
derstädes samt bonden ~~Anders~~ Trulls Nilsson i Sniberup, Färs
häradsrätt 15 febr. 1746)

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tvist mellan Ramsåsa och Röddinge byar.

Färs häradsräts inneliggande handlingar, sommartinget 1752.

Lunds Landsarkiv, N:o 27 (24). Stämningsansökan föredragen vid
rätt en den 13 juni 1752.

Tvist mellan
Ramsåsa och
Röddinge byar

11

Uppå anmodan af Landtboen Knut Persson i Ramsåsa å samtl.
Byamännens vägnar desamastädes, stämmes och kallas ålldermanner
Måns Andersson i Röddinge, som med Röddinge Byamåns samråd och
följe, pantat Ramsåsa Allerman Jfwer Nilsson derstädes d. 2
sidst Maii för de så kallade Koolycken, uthan gammal
plegsed eller föregången syn; hwarföre Röddinge Ållerman med samtl.
Byamännerna, som derutj dehl hafwa, infinner sig wijd Siöbo
d. 10 först kommande Junii, at utj förberörde måhl behörigt genm
måhl lämna och för sådan förmest sielf tagen frijhet, undergå
den plikt, som lagen kan förmå, samt derjämte ärsätja de her.
igenom orsakade kåstnader, warandes wijd upropet tillstädes, till
undwijkande af all laga påföld. Araskoga d. 18 Maii 1752

Efter förordnande

Christop: Cragius.

Skriv endast på denna sida!

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tvist ang. uppgivandet av vång.

Färs häradsrätts arkiv, inneliggande handl. hösttinget 1752

Lunds Landsarkiv. Stämning av Tolånga byamän. Akt nr 29 §44)

Föredraget inför rätten den 12 september 1752.

Ehuru jag ofta gånger ehligen våg af Lofl. Tång Rätten
stadfastade byaordning, förestält min granne i Tolånga att
tillbörligen freda och icke å orättan tid upgifwa vångar
och ängar, så har likwähl sådant i Synnerhet i åhr aldeles
icke blifvit efterkommit, ity att några dagar efter Mars
mässodagen, en dekl twärt emot öfwerwenskommande på byens
sambling sedan the inbärgat sin säd och höö med flit låtät
indrifwa sina creatur af hästar boskap och swin, hwari-
genom andra som ännu haft både hafvre, bowete och höö, så-
wähl som jag ute påmarken, kommit att märkeligen lida, i det
säden i otid måst aftagas och ansenligt höö upätas, för-
spillas och förderfwas; hwilket alt förordsakat mig inkalla

Tvist ang.
uppgivandet
av vång.

12

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

samtl. Tolånga byamän till lofl. dombstolen på det att då
urskiljas må, hwem som till denna skal deliga osed ^{och uppgiftsnau} wärit våll
lande, då ickē allenast lag likmätigt näpst öfwer dem brots-
ligom påstås, utan sådane wite äskas för ytterligare olof-
ligheter, änn den som byeordningen utsätter till upplysning
i denna sak å beropas till witnw Nils Hörmann med des
hustru som efter öfwerens kommande waktat vångarna.

Tolånga d. 25 aug. 1752

Magn: Corn: Melander

3712

Misshandel av ålderman.

Färs häradssrätts arkiv, inneliggande handligar, sommartinget
1753. Lunds Landsarkiv. Stämning av Nils Swenson, Branstad.
Akt n:r 8 (22). Föredragen den 22 Maj 1753.

Detwarder uppå begärnan af Bonden Jöns Pärsson å norra
Gård och Bransta By, stämbd och kallat åboen Nils Svensson
ibm: til Färs Häradss laga Sommarting uti Siöbo then 23 utj
innewarande månad angående det han med samtliga byemänne
til bemelte Nils Svensson kommit i hans egenkxpx gård och
honom tillfalt såsom ålderman, om fredhållande uti vångarna,
hwarföre han twenne gånger stöt kiäranden för magen, Sönder-
rifwit tröjan och farit honom i håret och det samma afdragit

Araskoga th. 5 maii 1753

Efter förordnande

Christoph: Kragius.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Misshandel
av ålderman

14

3712

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stämning för upprivande av gärdesgård.

Färs häradsrätts arkiv, sommartinget 1754, Lund's Kands-arkiv. Akt nr 3 (29).

Uppå begärnan af Ryddinge Byamän warder härmed Jacob Bertelsson i Slågarp lagl. kallad och stämbd till Färs härads laga Sommarting i Siöbo den Tolfte (12) förstkommande Junj, för det han i går afton uprifwit et stycke Gärdesgård för Ryddinge Sädeswång och derigenom förde några dess Öök, samt icke sedan uplagt det samma, utan har nu stor dehl af Ramsåsa fäkreatur der gå igenom samma uppefna Giärdesgård kommit inn utj Sädes wängen, hvorföre laga plickt på Jacob Bertilsson påstås, jente derigenom förordakade Rättegångskostnader....

Stämning för
upprivande av
gärdesgård.

15

Omma d. 29 maij 1754

Efter Förordnande

Carl J. Espingh.
Skriv endast på denna sida!

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Orås byordning 1755.

Orås byord-
ning 1755.

Hörer till samtlig. byemännens utj Ohrås upprättade byordning

16

Wällborne h^r Lagman

så ock

Den högt^{de} Lofl. Färs härad Tings Rätt

Till at ~~bij~~ behålla Fred och almän helgd på ägorna med des tillhörigheter såwühl nabboar inbördes utj en by, som i synnerhet Främmande och andra wiatandes Personer uthom bys emällan begära wi samtlig. Ohrås bymän aldraödmukast Wällborne H^r Lagmannen gunstigast täcks låta dessa få Punkter till Protokoll inflyta.

I^{mo} Så snart d 1 Maij ingången är, tillåtes ingen eho det vara må at hafwa något Creatur in utj fredade vångar och ängar wed Hwite af 4 öre Sut förste gången för hvarje Öök el. Fä Creatur, och sedan dubbelt, men skulle nöden så fordra, at någon wed Währsädens sående, skulle behöfwa beta sôna dragare utj vången, skall det skie med samtlig. Byamäns samtycke, eller plickete som förut

3712

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

sagdt är.

2to om någon tiudrar något Creatur utj fredade marker af hwad
slag det vara må, ware plickt samma, som förste Punkt säger.

3^{tiq} Ingen tillåtes hugga någon suur ell^{*} annor skog på annors
mans ägor och fredade marker wed 8 $\frac{1}{2}$ Smt hwite.

4to Uppå Ohråsa By tillydande Fählad tillåtes ingen af in-
Byerna hugga någon ahl på annors mans ägor wed 4 öre Smt för
hvarje ahl, uthan enhvar hugga på sina egne ägor; Skulle Utbyer
träffas dermed, plickte 5 $\frac{1}{2}$ Smt efter Fredlysning.

5to Alla Gårdsgårdarne om Rågwängen skola vara gaflyckte till
d. 14 april; hwilken gårdsgård, som då ej är gaflyckt plickte
ägaren derföre 4 öre Smt.

6to d. 1 Maij skohle alla Gårdsgårdar vara fulkoml. fredhepte
så wähl om Rågh som Korn wången, ahl widrig händelse plickte den
brotslige 8 öre Smt för hvarje oförswarlig Gårdsgård.

7^m Skulle någon beträdas at rifwa håhl på fredade gårdsgårdar
om ängar och wångarne eller den så kallade Heiden at dermed

inslappen ² sina Creatur, plickete som lag förmår, och den lofl.
TingzRätten täcks utsättia.

8wo Skulle samtlig Byemänner wilja intaga något stycke Jord af
Fälladen, må ingen deraf tillägna sig större dehl, än hans
Lott säga kan; wed 16 öre Smts hwite för hvarje fann, som sig
des utan tillägnar.

9no Ingen tillåtes at köra öfwepr åckrarna 3 dagar efter,
sedan åkren är tillagd med någon Harfwe, ey heller öfwer
frédaðe ängar wed 4 öre Smts Hwite för hvarje någon beträdes
dermed.

10 mo Ifrån Tiällen går uhr Jorden tills inhöstadt blifwer,
må ingen bruка den vägen, som går öfwer tiufwastj ohren
emellan Ohrås och Brönsela, så wähl andra fredlyste vägar,
undantagandes den gamle sommarvägem wed plicket som Lag
förmår.

11mo at afflä Wijebz̄k tillåtes ingen uthan en hvor på sina
egne ägor. wed plicket 8 öre Smt.

3712

12 do Enär någon Jord är af samtl. Byamänner inhäggnat på Fäladsmarken, skohla alla samtl. hålla fred derom, så länge den kan besås, och ingen får afhålla sig derifrån, änskiönt han derutj ey will något så, wed l' ^{*}C snts plickt på den, som häremot treskar.

13tio Ehoo som ey behielpelig är, att laga kyrkio och kiöpstadz vägen, som tilhörer Ohrås By, plickete för hwarje gångs Försummande 16 öre Snt.

Uppå alt detta begäres i ödmukhet efter gunsträtwist godt-finnande Wälborne hr Lagmannens och den högtde Lofl. Tings Rättens approbation och ~~med~~ fastställande, och med diupaste wördnad blifwa (?)

Wälborne hr Lagmannens

så och

Den högtde lofl. Färs härads

Tings Rätt

aldrödmjukaste

Ohrås d 13 oct. 1755

Tienare

Skriv endast på denna sida!

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

*C = Daler

3712

Hans H N Nilsson

ollof O P Pärsson

Jöran i S Swenson

Nils R Åckason

Pär P I Jönsson

Nils N Iffwerson

Jöns A Olsen

Anders A Nilson

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

3712

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Brönsela
byordning

21

Brönsela (Brunslövs) byordning.

Färs häradsräts inneliggande handlingar, Lunds Landsarkiv,
Vintertinget 1756.

Wälborne hr Lagman

så och

Den högtährade loflige

Färs Härads Tings Rätt:

Til at bjbehålla Fred grannar emällan begäres i ödmjukhet
denna vår byordning må till Protokols blifwa förd.

Nembt,

Imo Sedan d. 1 Maij ingången är, tillåtes ingen echo det vara
må insläppa sina Creatur af hwad slag dee vara må, utj fredade
wångar och ängar wed plicket som lag förmår.

Sdo Om någon tiudrar något Creatur utj fredade vångar och
ängar af hwad slag det vara må, plickete första gången 4 öre
för hwardt Creatur och sedan dubbelt.

3to Ingen af Brönselas Inbyggare tillåtes hugga någon Surskog annors ägor wed 8 öre Smts Hwite; Skulle någon Utbyare härmad beträdas plickte efter Fredlysning § Skt Smt.

4do På Brönsela Bys ägor och tillsyndande Fäladsmarck tillåtes ingen af berörde bys inbyggare hugga någon ahl på annors mäns ägor wed 4 öre Smts hwite för hvarje ahl uthan hvor hugge på sina egne ägor, men skulle utbyar dermed beträdas plickte, som 3die Punct säger.

5to Alla gärdzgårdar om Rågwängen skola vara gaflyckte d. 14: april, hvilken gärdzgård, som då ey är gaflyckt, plickte ägaren derföre 4 öre Smt.

6to. d. 1 Maii skohla alla gärdzgårdarne såwähl om Råg som Kornwängen vara jemte ängarna vara fullkoml. fredtepta, i hvidrig händelse plickte den brotslige 8 öre Smt för hvarje oförswarlig gärdzgård.

7mo Skulle någon beträdas at rifwa hahl på f^{rl}lade gärdzgårdar om ängar m^hlla och wångar at dermed insläppa sina Creatur

plickt som Lag förmår,

8mo. Skulle samt. Byemänner wilja intaga något stycke Jord af Fähladen, må ingen deraf tillägna sig stärre dehl, än hans lott tillsäga kan, wed 16 %, smts hwite för hwarje Fambn, som sig des uthan tillägnar.

9no. Ingen tillåtes at kiöra öfwer någon åcker 3 dagar efter, sedan åkren är besådt och tillagd med någon Harfwe eller wagn, ej heller öfwer fredade ängar wed 4 öre smt Hwite för hwarje gång någon dermed beträdde.

10 mo. At afflä Wijebark tillåtes ingen uthan en hvor på sina egne ägor wed plickt 8 öre smt.

11 mo. Enär någon Jord är af samtliga Byemänner på Fähladen inhäggnad, skole alla samt. hålla Fred derom, så länge dåni något kan besås, och ängen får afhållasig derifrån, änskiönt han derutj ey något så will, wed 1 Sk smts plickt på den, som hem häremot tråskar.

* öre.

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

12 do. Ingen får börjå at så utj Brönsela maar, förän alla samtl. Byamännen först öfverlagt på hwad dag sådant skie sykall, på det at den ene ej skall trampa gräset neder för den andre, eho som härmmed bryter plickte 16 öre Smt.

13 tio. Eho som ey behielplig är at laga Kyrkio-, Kiöpstadh och stora Hösta-wägen, som tillhörer Brönsela By, plickte för hwarje gångs försunmände 16 öre Smt.

Uppå alt detta begäre wij aldra ödmiukast wällbne ^hn
Lagmannens Confirmation efter des gunsliga ompröfwande, och
med djupaste wördnad förblifwom

Wällbne ^hn Lagmannens

samt den högt^{de} lofl. TingsRättens

aldrödmjukaste

Tienare

På samtl. Byemännens vägnar:

Brönsela d. 10 febr. 1756

3712

Anders A^oA Åkesson

Lasse P Persson

Samtl. utj Brönsela By.

Hans H^oN Nilsson

Hans H^oP Pérson

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
25

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

Orås och Brunslövs (Brönselas) byordningar ha tydligent för-
fattas av samma person. Likheten i avfattningen och handstil-
len tyda härpå.

Anm. av upptecknaren.

Tvister ang. uppgivandet av vångar o.d. i Frenninge.

Färs häradsrätts arkiv, Lunds landsarkiv.

Ödmjukt memorial!

Sedan här wid Frenninge By årligen therigenom föröfwas
 så mycken ofrte och olaglighet til alla Byemännens stora ska-
 da, at t̄he både sielfwe och the omliggande Byar, husmän och
 Ryttare, äfwen efter Philippi Jakobi dag, både hålla löst uti
 vångar, och jämwäl insläppa fölsingar och andra ök, kalfwar,
 får och sådant mer theruti, som då efter Lag borde vara fredad;
 såsom och så snart vången är upräfst, strax börja at hålla
 löst igen i vången och jemwäl upgifwa then, så snart the fått
 sit inbärgat, änskönt wi theras grannar, som i samma vånglag
 är-o, hafwa både hö och säd ute, hvorigenom sker at wi uti
 Frenninge, som utom det w̄ hafwa Buskaktig och stenig mark att
 slå på, som således är denare at hösta, och derjämte hafwa en
 så lång och besvärlig höstawäg, at the omliggande Byar wäl

Skriv endast på denna sida!

Tvist ang. upp-
givandet av
vångar o.d.
i Frenninge.

27

3712

kunna kiöra 10 lass hö in, medan wi allena köra ett, icke alle-
nast ofta lida stor skada på vår både såd och hö, utan och at
the omliggande Byar merändels hafwa förtärdt sin egen afrad,
innan wi, här i Byen kunna bli färdiga at upgifwa våra wångar,
tå sedan alla theras Creatur strax komma på vår afrad, så att
våra egne Creatur få minsta nyttan theraf. Ty är till wälborne
Hø häradshöfdingen och den Lofl. Färs Härads Tingsrätt min öd-
miuka anhållan, thet alla Inbyggare uti Kiärstorp, Ahlestad,
Härderup och Freninge Byar måtte wid Dio ^Q smts wite, för
hwarje Creatur, som hillas elr släppes löst antingen utj någon
af wångarne elr den så kallade Hästhagen, ifrån then l ste
Maii och till thes alla thessa omliggande grannar få inbärgadt
föreläggas, at ingen antingen Bonde Ryttare elr Husman må
under något skell elr föregifwande af wacktande på egen mark,
innom then tiden släppa löst elr hill a något Creatur i
wångarna elr Hästhagen., förän the redeln kommit öfwerens och

*avrad /bete på äng och åker efter skörden /upptecknarens anm/
** Dater Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29

äro färdiga at alla på en gång upgifwa. Jag utbeder mig här-
öfwer et gunstigt utslag och förblifwer med mycken wördnad och
högaktning

Wälborne härr Häradshöfdingens

så och

then Lofl. Färs Härads Tingsräts

ödmjuke tienare

Frehninge 11 febr. 1756

O. S. Palm

Olof Palm var kyrkoherde i Fränninge åren 1728-1760.

(se vid. Cavllin: Herdaminne, s. 143
del III)

3712

Sövde byordning av år 1756.

Färs häradsrätts inneliggande handlingar, Lunds Ladsarkiv).

Wällborne herr Häradshöfdingen

så ock

Lofl. Färs härads Tingsrätt.

Som hemansbrukarna i Söfde by hafwa i mong åhr lijdit skada där
ef, at sielfswåldigt folk giordt gånge syijgar genom deras sådde
åckrar, klef öfwer deras giärdesgårdar, ofred i deras vångar
genom tiudrande, samt skada på deras hafre och boghwete
medelst det, at de insläpt Creatur i vångarne, för ~~ztx~~ än alt
warit inbärgat; altså har iag, å egna så wähl som samtel.
hemans brukarnas vägnar i Söfde hy, hoos Lofl: Ting rätten
wördsamt we~~llt~~ anhålla, det wijdh ansenligit hwijte må förbiudas
i mo at giöra gångestigar igenom våra sådde åckrar och fredade
ängar, samt klef öfwer giärdesgårdarne,

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sövde byord-
ning 1756.

30

3712

2 do at ingen får tiudra i wångarne efter währ heijan

3 tio at ingen får på nogot sätt släppa in på Afraden förr
än all såden är inbärgad, och Bymännens utsatt en wiss dag till
wångens upgifwande.

4 tö at ingen får hamla den andras pijlar, mindre dem ned
bryta elr barken afri fwa.

Emot hwilken rättwijsa, wij har den ähran förblifwa

Wälborne Herr Häradshöfdingens

samt

Lofl. Tingsrättens

Siöbo d. 19 Junj 1756

Ödmiuke tienare

W. J. Hoffgardh *

* bete pa åker och ång efter skörden. ** Wilhelm Julius Hoffgardh
född 1710, kyrkoherde i sövde 1744 till sin död 1784.

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31

3712

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tvist ang. uppgivandet av vång.

Färs häradsräts arkiv, inneliggande handlingar, föregavs
d. 17 sept. 1756. Akt nr 10. Lunds Landsarkiv.

Uppå begäran af samtel. Eggelstads byamens anhållan
blifwer härigenom samtel. Tolånga bys åboer Lagl kallade och
stembde til Färs härads ordinarie hösteting, som will Gud ta-
ger sin början i Siöbo d. 15 Istundande September, at Stånda
till Laga ansvar för det I Samtel. Swaranden upgifwit Eder
Vång d 27 Augusti utan at tilsäja Kiärandena derom, hwilka
då hafde Mycken Säd ute på deras åkrar, både Råg och Korn
samt åtskilliga stycken hafre både på rot stående och afhug-
gen, hwarwjd nu stor skada blifwét tilfogat af åtskilliga
Slag Swaranderna tilhörige Creatur, om icke kiäranderna där-
wjd noga upsikt haft, hwilket Intygar

Lassaröd d. 28 Augusti 1756

Efter förordnande:
And. Olufson

Tvist ang.
uppgivandet av
VÅNG

32

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tvist ang. uppgivandet av vång.

Färs häradsrätts arkiv, inneliggande handlingar, föregavs
d. 17 sept. 1756. Akt nr 17. Lunds Landsarkiv.

Uppå begärnan af samtelige Tolånga Byemän ok Hemmansbrukare,
blifwer härigenom samteliga Äggelsta Byemän wise wersa Lagligen
kallade och Stämbda till Färs Härads Höste Ting i Siöbo d. 15
instundande September för ohemmalt tillmöde, samt för det de in
emot åtta dagars tid upgißwit sin Söndre- eller Råg vång förr än
Tolånga Byemän, ook utan at derom tilsäga dem dag ock dato enär
de wero färdiga dertill etc, hvorföre påstås plikt

Efter förordnanden

And. Olufson

Tvist ang. upp-
givandet av
vång.

33

3712

Röddinge byastock m.m.

Färs häradsrätts arkiv, inneliggande handlingar, föregavs d. 15 september 1756 vid höstetinget. Akt nr 19. Lunds Landsarkiv.

Uppå begärان sf Samtel. Röddinge byemän, blifwer härigenom åboen Nils Jepson därstädes Lagl. kallat och stent till Färs Härads ordinarie Höste ting i Siöbo d. 15 september at stända till laga answar för det i icke will hålla sådan bys rätt som de öfrige byemän öfverenskommt om, har och på sammningen brukt oqwädin emot byemänner, och taget Ståkarne ifrån åldermannen samp sedan afskuret det som på des ståk honom och de öfrige till rättelse hwar upskrifwet. För hwilket alt Laga plikt påstås, jemte forordsakade Rättegångskåstnader, beswär och Försummelse.

Till ofwan berörde dag och Tingsställe Inkallas till witt-

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Röddinge
bystock m.m.

34

3712

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35

nen handelsmannen Andreas Timan och Nils Mårtensson i Kärre-mölla at Edel. Intygā hwad de utj ofwannembda sak hafwa sig bekant kant, hwarmed årwarnas både Parter och wittnen at taga sig till vara för olagl. ute blifwande den plikt Lag mår,

Lassaröd d. 6 septemb. 1756

Efter Förordnande

And. Olufson.

3712

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Twist ang. svin och oldonskog.

Färs häradsrätts arkiv, inneliggande handlingar, vinter-
tinget 1757, akt. nr 25. Lunds Landsarkiv.

Uppå begärän af samtäl. Frenninge bys åboerl blifwer heri-
genom samtliga Wallarums byemän kallade och stembde til Lag
wintertinget med Färs härad i Siöbo den Nyonde förstkommande
Februarij för det de några gånger Intaget en dehl af Frenninge
Swin, hwilka af Kiärandena med dryg betalning utlösas måste,
ehuru de sielfwa äga samfelt åhlonskog med s-warandena, för
hwilket laga plikt påstås.

Lassaröd d. 25 Januarj 1757

And Olufson.

Twist ang.
svin och ol-
lonskog.

36